KONFERENCIA AZ EURÓPAI UNIÓHOZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁSRÓL – MONTENEGRÓ –

Brüsszel, 2026. november 6. (OR. en)

AD 88/26

LIMITE

CONF-ME 39

PUBLIC

CSATLAKOZÁSI DOKUMENTUM

Tárgy: AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA
– 12. fejezet: Élelmiszer-biztonság, állat- és növényegészségügyi politika

AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA

12. fejezet: Élelmiszer-biztonság, állat- és növényegészségügyi politika

Az Európai Unió ezen álláspontja a Montenegróval tartandó csatlakozási konferenciára kidolgozott általános álláspontján (AD 23/12 CONF-ME 2) alapul, és megfelel az abban jóváhagyott tárgyalási alapelveknek, különösen az alábbiaknak:

– a felek bármelyike által a tárgyalások valamely fejezetére vonatkozóan kifejtett nézetek nem befolyásolhatják az egyéb fejezetekkel kapcsolatban kialakítandó álláspontot,

– a tárgyalások folyamán a sorban megvizsgálandó fejezetekre vonatkozóan elért – akár részleges – megállapodások mindaddig nem tekinthetők véglegesnek, amíg átfogó megállapodás nem születik,

– valamint megfelel a tárgyalási keret 24., 28., 41. és 44. pontjában meghatározott követelményeknek.

Az EU hangsúlyozza, hogy Montenegrónak folytatnia kell jogszabályainak az uniós vívmányokkal való összehangolását – megjegyezve, hogy a csatlakozás előtt további uniós vívmányok is hatályba léphetnek, illetve a releváns uniós jogszabályok frissülhetnek –, biztosítania kell azok tényleges végrehajtását és érvényesítését, és már a csatlakozást megelőzően az EU-éihoz a lehető legközelebb álló szakpolitikákat és eszközöket kell kidolgoznia.

Az EU nyugtázza egyrészt, hogy Montenegró az AD 4/16 REV1 CONF-ME 3 tárgyalási álláspontjában és az ahhoz kapcsolódó AD 59/26 CONF-ME 23 dokumentumban elfogadja a 12. fejezet szerinti, 2026. június 30-án hatályban lévő uniós vívmányokat, másrészt azt, hogy Montenegró kijelenti: az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjára készen fog állni azok végrehajtására, azon területek kivételével, amelyek tekintetében átmeneti időszakokat kért:

- 2030. augusztus 31-ig mentességet kér azon rendelkezések alkalmazása alól, amelyek a hús-, tej-, hal- és tojáságazatban működő egyes létesítményekkel kapcsolatban a 852/2004/EK és a 853/2004/EK rendeletben meghatározott strukturális követelményekre vonatkoznak,

- 2030. december 31-ig mentességet kér azon rendelkezések alkalmazása alól, amelyek a 853/2004/EK rendeletben meghatározott követelményeknek nem teljes mértékben megfelelő nyers tej begyűjtésére és feldolgozására vonatkoznak.

Montenegró e kérelmeire adandó általános válaszként az EU emlékeztet azon általános tárgyalási álláspontjára, miszerint az átmeneti intézkedések rendkívüliek, idő és hatály tekintetében korlátozottak, és az uniós vívmányok alkalmazásának szakaszait egyértelműen meghatározó tervvel egészülnek ki. Nem járhatnak az EU szabályainak vagy szakpolitikáinak módosításával, nem akadályozhatják azok megfelelő működését, és nem vezethetnek a verseny jelentős torzulásához.

Alapos újbóli vizsgálatot követően, valamint figyelembe véve az ahhoz szükséges szabályozási és eljárási keret alapjául szolgáló intézkedéseket, hogy következetesen végre lehessen hajtani és érvényesíteni lehessen Montenegróban az uniós élelmiszer-biztonsági követelményeket, az EU elfogadhatónak tartja Montenegró kérelmeit, az alábbiakban előírt feltételekre és nyomonkövetési folyamatra is figyelemmel.

Ezen túlmenően az EU úgy véli, hogy a csatlakozási okmánynak rendelkeznie kell az átmeneti intézkedések elfogadásához szükséges jogalapról, amennyiben ezek az intézkedések szükségesek ahhoz, hogy elő lehessen segíteni a jelenlegi montenegrói rendszerről az uniós állat- és növényegészségügyi, valamint élelmiszer-biztonsági szabályok alkalmazásából eredő rendszerre való áttérést. Ezeket az intézkedéseket a Bizottság fogadja el az alkalmazandó jogszabályokban meghatározott vonatkozó eljárással összhangban. Lehetővé kell tenni ilyen intézkedések meghozatalát a csatlakozás időpontját követő hároméves időszak alatt, és ezen intézkedések alkalmazását erre az időszakra kell korlátozni.

PUBLIC

Általános élelmiszer-biztonság

Az EU üdvözli az új élelmiszer-biztonsági törvény 2026. áprilisi elfogadását. Az EU nyugtázza, hogy ez a jogszabály még nagyobb mértékben összehangolja Montenegró jogszabályait a 178/2002/EK rendelettel azáltal, hogy meghatározza azokat az elveket és követelményeket, amelyek az élelmiszerek/takarmányok előállításának és forgalmazásának valamennyi szakaszára, az élelmiszerek és a takarmányok nyomonkövethetőségére, valamint az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozók kötelezettségeire és felelősségi köreire vonatkoznak. Az EU hangsúlyozza, hogy Montenegrónak még nagyobb mértékben össze kell hangolnia jogszabályait az e területre vonatkozó másodlagos uniós jogszabályokkal, és ezeket végre kell hajtania.

A **hatósági ellenőrzéseket** illetően az EU üdvözli, hogy 2026 májusában elfogadták a hatósági ellenőrzésekről szóló törvényt, amely biztosítja a hatósági ellenőrzésekről szóló (EU) 2017/625 rendelettel való összehangolást, és előkészíti az uniós behozatali szabályok tekintetében a jogszabályi összehangolást. Az EU nyugtázza, hogy Montenegró a tervek szerint 2027 negyedik negyedévéig teljes mértékben összehangolja jogszabályait ezen a területen. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Montenegró előrelépést ért el a téren, hogy az uniós vívmányokkal összhangban létrehozza és fejlessze az illetékes hatóságok által végzett hatósági ellenőrzésekhez szükséges releváns közigazgatási kapacitást és infrastruktúrát. Ez magában foglalja ezeknek az ellenőrzéseknek a finanszírozását – az élelmiszer-biztonsági lánc egészében és a más országokból való belépéstől kezdve – annak érdekében, hogy garantált legyen az élelmiszer- és takarmányjognak, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályoknak, illetve a növényegészségügyre és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályoknak az alkalmazása. Az EU felkéri Montenegrót, hogy a csatlakozásig nyújtson rendszeres tájékoztatást e kérdésről, így többek között arról, hogy milyen eredményeket ért el a hatósági ellenőrzési eljárások szabványosítása terén, különös tekintettel a közigazgatási kapacitások, az ellenőrző szolgálatok, a laboratóriumi támogatás és a határellenőrzések megerősítésére.

PUBLIC

Az EU tudomásul veszi Montenegró hat határállomás – nevezetesen a Golubovci repülőtér, Božaj, Port Bar, Kula, Dobrakovo és Ilino Brdo – építésére, illetve korszerűsítésére vonatkozó döntését, amire a tervek szerint a határállomások korszerűsítésére és építésére vonatkozó ütemterv keretében kerül majd sor. Az EU sürgeti Montenegrót, hogy fejezze be a belépési pontoknál lévő hat határállomásának a megépítését, korszerűsítését és felszerelését annak érdekében, hogy azok a csatlakozás időpontjára teljes mértékben működőképesek legyenek, és rendszeresen nyújtson naprakész tájékoztatást az elért eredményekről mindaddig, amíg a határállomások működőképessé nem válnak, beleértve a késedelmek esetére vonatkozó készenléti terveket is. Az EU különösen nyomon fogja követni Montenegró előrehaladását azon, élő állatok beléptetését végző határállomásainak építése és felszerelése terén, ahol állatjóléti ellenőrzéseket kell végezni. Az EU nyugtázza a fent említett ütemterv aktualizált változatába 2026 júniusában belefoglalt készenléti terveket, amelyek a működőképes határállomások megvalósítása terén mutatkozó esetleges késedelmeket hivatottak kezelni. Az EU hangsúlyozza, hogy a határállomásoknak a csatlakozás időpontjára teljes mértékben meg kell felelniük az állatok és áruk beléptetésére vonatkozó követelményeknek. Az EU hangsúlyozza, hogy Montenegrónak a hat határállomás teljes körű működőképessé válásáig rendszeres tájékoztatást kell nyújtania a határállomások építéséről, felszereléséről és üzemelési állapotáról, aminek keretében legalább egy jelentést kell készítenie 2027 júliusáig, egyet pedig 2027 decemberéig. A jelentésekben értékelni kell a hat határállomás üzemelési állapotát, beleértve az azonosított késedelmeket is, és aktualizálni kell a szükség esetén végrehajtható készenléti forgatókönyveket.

Az EU hangsúlyozza: Montenegrónak biztosítania kell, hogy az uniós követelményekkel összhangban az összes határállomáson minden ellenőr használja a TRACES információs rendszer valamennyi releváns funkcióját.

PUBLIC

A **laboratóriumokat** illetően az EU nyugtázza azokat az eredményeket, amelyeket Montenegró annak megtervezése terén ért el, hogy minden egyes uniós referencialaboratórium esetében kijelöljék a hatósági ellenőrzésekre szolgáló nemzeti referencialaboratóriumok hálózatát. Az EU nyugtázza Montenegró azon szándékát, hogy 2026 decemberéig kijelöli a nemzeti referencialaboratóriumokat, 2027 júniusáig pedig kijelöli azokat a nemzeti referencialaboratóriumokat, amelyek valamely uniós tagállamban lesznek találhatók. Az EU nyugtázza Montenegró azon folyamatban lévő beruházásait, amelyek a berendezések korszerűsítése és a laboratóriumi hálózat akkreditált módszereinek fejlesztése révén a laboratóriumi kapacitások fejlesztésére irányulnak. Az EU nyugtázza, hogy a nemzeti referencialaboratóriumokra vonatkozó, 2026 júliusában lezárult felülvizsgált ütemterv nagyon részletes információkat tartalmaz a laboratóriumi kapacitásra, a nemzeti referencialaboratóriumok kijelölésének megtervezésére, a fennálló hiányosságokra és az e hiányosságok kezelését célzó megoldásokra vonatkozóan. Az EU megállapítja, hogy Montenegrónak további erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy a nemzeti referencialaboratóriumok hálózata az állategészségügy, a növényegészségügy, valamint a takarmány- és élelmiszer-biztonság valamennyi releváns területét érintően működőképes legyen a csatlakozás időpontjára. Az EU sürgeti Montenegrót, hogy fejezze be a nemzeti növényegészségügyi referencialaboratórium kialakítását. Az EU hangsúlyozza továbbá, hogy biztosítani kell a nemzeti növényegészségügyi referencialaboratórium időben történő akkreditációját és hatékony működését. Az EU elvárja, hogy Montenegró a csatlakozásig rendszeresen nyújtson tájékoztatást – többek között legalább egy tájékoztató jelentést 2027 második negyedévének végéig, egy másikat pedig 2027 negyedik negyedévének végéig – i. a kijelölt nemzeti referencialaboratóriumokról, ii. az ütemtervben meghatározott, az azonosított hiányosságok kezelését célzó végrehajtott és végrehajtandó intézkedésekről, valamint iii. a nemzeti növényegészségügyi referencialaboratórium építéséről, felszereléséről és üzemelési állapotáról.

Az EU hangsúlyozza, hogy Montenegrónak feltétlenül biztosítania kell a hatósági ellenőrzéseket végző összes laboratóriumnak az ISO/IEC 17025 szerinti akkreditációját, biztosítva a teljes egyenértékűséget az uniós követelményekkel, és az (EU) 2017/625 rendeletben előírtaknak megfelelően hivatalosan ki kell jelölnie a hivatalos laboratóriumok és a nemzeti referencialaboratóriumok teljes hálózatát, megjelölve az egyértelmű megbízatásokat, a meghatározott hatásköröket és az operatív koordinációs mechanizmusokat is. Az EU elvárja, hogy Montenegró nyújtson rendszeres tájékoztatást e kérdésről.

Az EU elismeri Montenegró a tekintetben elért eredményeit, hogy részt vegyen a technikai segítségnyújtásban és az uniós tagállamokkal való együttműködésben annak biztosítása érdekében, hogy átfogóan el lehessen végezni az uniós vívmányok alapján végzendő elemzéseket. Az EU elvárja, hogy Montenegró folytassa az uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolás folyamatát és az uniós vívmányok hatékony végrehajtását.

Az EU tudomásul veszi a Montenegró által nyújtott tájékoztatást az ellenőrzésre vonatkozó szabályokkal és az állati termékek ellenőrzésére vonatkozó egyedi szabályokkal kapcsolatban. Az EU hangsúlyozza: fontos, hogy Montenegró megerősítse ezen a területen az uniós vívmányoknak megfelelő ellenőrzések elvégzéséhez szükséges közigazgatási kapacitását, mivel alapvető fontosságú, hogy az ellenőrzési rendszer a csatlakozás időpontjára teljes mértékben működőképes legyen.

Az EU tudomásul veszi a közigazgatási kapacitások és a hatósági ellenőrzési rendszer megerősítésére szolgáló keret létrehozását, és felszólítja Montenegrót, hogy orvosolja azokat a hiányosságokat, amelyek az állatjólét területén a hatékony és kockázatalapú (a gazdaságokban, a szállítás során és a levágáskor végzett) ellenőrzésekkel kapcsolatban még fennállnak.

Ami az **intézményi keretet** illeti, az EU megelégedéssel nyugtázza, hogy Montenegró 2025 decemberében elfogadta az élelmiszerbiztonsági, állat- és növényegészségügyi hivatal belső megszervezésére és szervezeti rendszerezésére vonatkozó szabálykönyvet, amelynek alapján Montenegró 2026. július 23-án elfogadta az e területen szükséges közigazgatási kapacitások megerősítésére irányuló felülvizsgált cselekvési tervet. Az EU arra ösztönzi Montenegrót, hogy rendszeresen tegyen jelentést a cselekvési terv végrehajtásáról, amely előírja, hogy 2030-ig 147 tisztviselőt – konkrétan 2026-ban 26, 2027-ben 31, az azt követő három évben pedig évente 30 tisztviselőt – kell felvenni. Az EU felszólítja Montenegrót, hogy szorosan kövesse az Európai Bizottságnak a pártatlanságra és az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályokkal kapcsolatos ajánlásait. Az EU elvárja, hogy a hatóságok mind a közigazgatásban, mind a megbízott szolgálatoknál erősítsék meg a releváns biztosítékokat annak érdekében, hogy megfeleljenek az ezen alapelvekre vonatkozó uniós követelményeknek. Az EU elvárja, hogy Montenegró évente kétszer, a közigazgatási kapacitásra vonatkozó cselekvési terv végéig nyújtson be jelentést a még felvenni szükséges emberi erőforrásokról és az esetleges hiányosságok kezelésére szolgáló alternatív forgatókönyvekről.

PUBLIC

Állategészségügyi politika

Az állategészségügyet illetően az EU üdvözli, hogy Montenegró 2026 júniusában elfogadta az (EU) 2016/429 rendelettel összehangolt új állategészségügyi törvényt, amely a jogalapot képezi az uniós jogszabályokkal való, e keret szerinti további összehangoláshoz. Az EU nyugtázza, hogy a törvény 2027-ben lép hatályba, továbbá sürgeti Montenegrót, hogy folytassa a vonatkozó állategészségügyi jogszabályok terén a jogszabályi összehangolást és a végrehajtást e keret és az egyéb keretek alapján, garantálva azt, hogy a csatlakozás időpontjára teljeskörűen megfeleljen az ezen állategészségügyi területre vonatkozó uniós vívmányoknak, és hatékonyan végrehajtsa azokat.

Az EU sürgeti Montenegrót, hogy biztosítsa az (EU) 2016/429 rendeletnek a brucellózisra és a tuberkulózisra vonatkozó felügyeletre, mentesítési programokra és betegségtől mentes minősítésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet hatékony végrehajtását, ami alapvető fontosságú az állategészségügyi terület és a nyerstej-ágazat szempontjából, valamint az érintett létesítményeknek az uniós higiéniai követelmények teljesítése céljából történő korszerűsítése tekintetében. Az EU elvárja, hogy Montenegró a csatlakozásig évente kétszer nyújtson be jelentést a végrehajtásról e kérdést érintően. Az EU mindenekelőtt azt várja Montenegrótól, hogy szolgáltasson egyértelmű és ellenőrizhető bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy az állategészségüggyel kapcsolatos egyéb hatósági tevékenységeket a gyakorlatban hatékonyan hajtják végre, és azok az ország egész területén képesek biztosítani az állategészségügyi kockázatok időben történő észlelését és az azokra való hatékony reagálást, beleértve az illetékes hatóságokra, a felelősségi körök elosztására, valamint az e területen végzett hatósági tevékenységek végrehajtásához előirányzott eljárásokra és erőforrásokra vonatkozó információkat is.

Az EU hangsúlyozza: fontos, hogy a csatlakozás időpontjára biztosított legyen az állatjólét területén a vonatkozó uniós vívmányoknak való teljes körű megfelelés és azok végrehajtása, többek között a gazdaságok szintjén, a szállítás során és leöléskor is. Ez elengedhetetlen ahhoz, hogy meg lehessen őrizni az élelmiszer-termelés iránti közbizalmat, meg lehessen felelni az uniós polgárok magas szintű állatjóléti normákkal kapcsolatos elvárásainak, valamint biztosítani lehessen a tisztességes versenyt a jelenlegi tagállamok termelői számára a belső piacon.

Az EU nyugtázza Montenegrónak az állatjólét területén végzett hatósági ellenőrzésekre vonatkozó, a 2026–2030-as időszakra szóló képzési és kapacitásépítési tervét. Emellett az EU sürgeti Montenegrót, hogy tegyen előrelépést a kutyák és a macskák jólétéről és nyomonkövethetőségéről szóló, 2026. június 17-i – 2028 közepétől alkalmazandó – új rendelettel való jogszabályi összehangolás terén, és kezdje meg annak végrehajtását.

Az EU hangsúlyozza, hogy Montenegrónak még össze kell hangolnia jogszabályait az állatszállító hajókról, a hatósági ellenőrzésekről és a kilépési helyekről szóló (EU) 2023/372 végrehajtási rendelettel, valamint az állatjólétre vonatkozóan az állatszállító hajókon végzett hatósági ellenőrzésekről szóló (EU) 2023/842 felhatalmazáson alapuló rendelettel, és felszólítja Montenegrót, hogy a terveknek megfelelően 2026 negyedik negyedik negyedévéig végezze el jogszabályai összehangolását. Az EU megállapítja, hogy az állatjóléti előírásoknak a szállítás során, a gazdaságok szintjén és a levágás során történő következetes végrehajtása olyan terület, amelyen további előrelépést kell elérni. Erőfeszítéseket kell tenni ezen a területen az állatjóléthez kapcsolódóan a jogszabályok érvényesítése és a hatékony, kockázatalapú hatósági ellenőrzések terén, beleértve az állatjólétért felelős, elegendő számú és képzett személyzet biztosítását is. Az EU ezért sürgeti Montenegrót, hogy megfelelően hajtsa végre az állatjólét területén végzett hatósági ellenőrzésekre vonatkozó, a 2026–2030-as időszakra szóló képzési és kapacitásépítési tervét annak érdekében, hogy a csatlakozás időpontjára megfelelő szintű végrehajtást valósítson meg. Az EU felkéri Montenegrót, hogy a csatlakozásig évente kétszer nyújtson be jelentést a tényleges végrehajtásról e kérdést érintően.

Az EU tudomásul veszi a Montenegró által nyújtott tájékoztatást és az elért eredményeket a releváns létesítmények nyilvántartásba vétele, valamint az állatok azonosítása és nyilvántartásba vétele terén. Az EU felszólítja Montenegrót, hogy sürgősen orvosolja a még fennálló hiányosságokat az állatokat tartó létesítmények nyilvántartásba vétele, az állatokat tartó bizonyos létesítmények engedélyezése, valamint az állatok azonosítása és nyilvántartásba vétele terén, amelyek minden szinten szükségesek az ellenőrzésekhez, többek között a betegségek kezelése terén is. Az EU hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a csatlakozás időpontjáig megvalósítsák az uniós vívmányokkal való teljes körű jogszabályi összehangolást ezen a területen.

Az EU nyugtázza a Montenegró által a tenyésztéstechnikai jogszabályokkal kapcsolatban nyújtott tájékoztatást, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Montenegró EU-hoz való csatlakozásáig teljeskörűen összehangolják a jogszabályokat az e területre vonatkozó uniós vívmányokkal, például az (EU) 2016/1012 rendelettel.

Az EU megállapítja, hogy a fenti intézkedésekkel **teljesül** az EU közös álláspontjában (AD 17/16 CONF-ME8/**16**) foglalt **második és harmadik tárgyalási zárókritérium szerinti követelmény**, amelynek értelmében Montenegrónak bizonyítania kell, hogy az EU-hoz való csatlakozásának időpontjától kezdődően rendelkezik az e fejezetre vonatkozó uniós vívmányok teljes körű végrehajtásához szükséges kapacitással és képességgel. Az EU sürgeti Montenegrót, hogy rendszeresen számoljon be a hatósági ellenőrzések végrehajtásával kapcsolatos fejleményekről és lépésekről, továbbá hangsúlyozza: elvárja, hogy Montenegró az EU-hoz való csatlakozását követően továbbra is biztosítsa a végrehajtást ezen a területen.

Élelmiszerek, takarmányok és állati melléktermékek forgalomba hozatala

A **biológiai biztonságot** illetően az EU üdvözli, hogy Montenegró 2026 februárjában elfogadta az állati melléktermékekkel való gazdálkodásról és azok kezeléséről szóló törvényt. Az EU üdvözli továbbá, hogy Montenegró 2026 májusában elfogadta az élelmiszer-higiéniáról szóló szabályozást, 2026 negyedik negyedévében pedig a tervek szerint elfogadja az állati eredetű élelmiszerekre vonatkozó különös higiéniai követelményekről szóló szabályozást. Az EU tudomásul veszi az élelmiszer-higiéniai szabályokról, valamint a nem állati, illetve állati eredetű élelmiszereket és takarmányokat előállító létesítmények értékelése tekintetében elért eredményekről Montenegró által adott tájékoztatást. Az EU tudomásul veszi a Montenegró által nyújtott tájékoztatást az állati eredetű termékekre vonatkozó különös szabályokról és az e területre vonatkozó uniós vívmányokkal való további összehangolás tekintetében elért eredményekről.

Az EU nyugtázza a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékek kezelésére vonatkozó, legutóbb 2026 áprilisában aktualizált tervet (az állati melléktermékre vonatkozó terv). Az állati melléktermékekre vonatkozó terv értelmében Montenegró kötelezettséget vállalt arra, hogy a csatlakozás időpontjáig az uniós szabályoknak megfelelő rendszert hoz létre az állati melléktermékek biztonságos összegyűjtésére és ártalmatlanításra, beleértve az elföldelésre szolgáló helyek és gyűjtőközpontok építését, valamint az érintett állati melléktermékek szomszédos országokba szállítását. Emellett Montenegró kötelezettséget vállalt arra, hogy 2031. január 1-jéig megépít egy, bizonyos állati melléktermékeket feldolgozó üzemet. Az EU kiemeli, hogy Montenegrónak további erőfeszítéseket kell tennie az állati melléktermékre vonatkozó terv végrehajtása érdekében, különös figyelmet fordítva azokra a még lezáratlan végrehajtási kérdésekre, amelyek egyes állati eredetű termékek Montenegróból történő lehetséges kivitelével kapcsolatban a régió más országaival folytatott együttműködést érintik. Az EU elvárja, hogy Montenegró a csatlakozás előtt nyújtson be jelentéseket az állati melléktermékek kezelésére vonatkozó terv végrehajtásáról, majd 2031 februárjáig évente legalább kétszer nyújtson be jelentést egy feldolgozóüzem építéséről. Az EU szorosan nyomon fogja követni az állati melléktermékek biztonságos gyűjtésére és ártalmatlanítására szolgáló rendszer létrehozása terén elért eredményeket, beleértve az összes élelmiszeripari és melléktermékekkel foglalkozó létesítmény kategorizálását és nyomon követését is. Az EU tudomásul veszi továbbá azokat az intézkedéseket, amelyeket Montenegró az állati eredetű termékekkel foglalkozó létesítményeinek korszerűsítése érdekében tett. Az EU tudomásul veszi a Montenegró által nyújtott tájékoztatást és az elért eredményeket, és továbbra is figyelemmel fogja kísérni az állati melléktermékek területén a jogszabályi összehangolást illetően elért eredményeket.

PUBLIC

A Montenegró által ismertetett intézkedésekkel **teljesül** az EU közös álláspontjában (AD 17/16 CONF-ME 8) foglalt **első tárgyalási zárókritérium szerinti követelmény**, amelynek értelmében Montenegrónak bizonyítania kell, hogy az EU-hoz való csatlakozásának időpontjától kezdődően rendelkezik az e fejezetre vonatkozó uniós vívmányok teljes körű végrehajtásához szükséges kapacitással és képességgel. Az EU ugyanakkor hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a csatlakozás időpontjáig orvosolják a feltárt hiányosságokat, és felszólítja Montenegrót, hogy gyorsítsa fel a létesítményei korszerűsítésének folyamatát.

Az EU hangsúlyozza, hogy a 852/2004/EK rendelet és a 853/2004/EK rendelet szerinti rugalmassági intézkedések alkalmazása nem eredményezhet egyenlőtlen versenyfeltételeket, mivel ez közvetett hatással lehet a belső piac megfelelő működésére. Ezeknek az intézkedéseknek arányosnak és kellően indokoltnak kell lenniük, és nem alkalmazhatók strukturális hiányosságok kezelésére, a szükséges beruházások elhalasztására vagy az alapvető higiéniai követelményeknek meg nem felelő létesítmények engedélyezésére.

Az EU emlékezteti továbbá Montenegrót arra, hogy az e területen elfogadott nemzeti műszaki szabályok a csatlakozáskor az (EU) 2015/1535 irányelv (TRIS) szerinti értesítési eljárás hatálya alá fognak tartozni. Ez az eljárás biztosítja az átláthatóságot, továbbá lehetővé teszi az EU és a tagállamok számára annak értékelését, hogy a nemzeti intézkedéstervezetek esetleg indokolatlanul akadályozzák-e a belső piacot.

Ami az **élelmiszer-biztonsági szabályokat** és a különös szabályokat illeti, az EU üdvözli, hogy Montenegró 2026 áprilisában elfogadta az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokra vonatkozó szabályozást, és nyugtázza, hogy Montenegró a tervek szerint 2026 negyedik negyedévéig módosítja az élelmiszer-adalékanyagokra, az enzimekre, az étrend-kiegészítőkre, az új élelmiszerekre és az aromákra vonatkozó jogszabályait. A szennyező anyagokat illetően az EU üdvözli, hogy Montenegró 2026 májusában elfogadta a szennyező anyagok felső határértékeire vonatkozó szabályozást. Az EU arra ösztönzi Montenegrót, hogy folytassa az uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolás folyamatát és az uniós vívmányok hatékony végrehajtását, és biztosítsa a szükséges közigazgatási és ellenőrzési kapacitást.

PUBLIC

Az EU nyugtázza azt a tájékoztatást, amelyet Montenegró a gyorsfagyasztott élelmiszerekre és az ionizáló sugárzásra vonatkozó élelmiszer-biztonsági szabályokról nyújtott. Az EU arra ösztönzi Montenegrót, hogy folytassa az uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolás folyamatát és az uniós vívmányok hatékony végrehajtását, és biztosítsa a szükséges közigazgatási és ellenőrzési kapacitást.

Az EU tudomásul veszi a Montenegró által a takarmány-adalékanyagokkal, a takarmánykeverékekkel, a takarmány-alapanyagokkal, a nemkívánatos anyagokkal, a táplálkozási célokra szánt takarmányokkal, a takarmányozási célra felhasznált egyes termékekkel és a gyógyszeres takarmányokkal kapcsolatos különös szabályok tekintetében nyújtott tájékoztatást. Az EU arra ösztönzi Montenegrót, hogy folytassa az uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolás folyamatát és az uniós vívmányok hatékony végrehajtását, hogy biztosítsa a szükséges közigazgatási és ellenőrzési kapacitást.

Növényegészségügyi politika

A növényegészségügyet és a növényi szaporítóanyagokat illetően az EU üdvözli, hogy Montenegró 2026 márciusában elfogadta a növények egészségének védelméről szóló törvényt, amellyel az ország igazodik az (EU) 2016/2031 rendelethez, amely a növényegészségügyi rendszer létrehozásának jogi keretéül szolgál. Az EU arra ösztönzi Montenegrót, hogy nyújtson rendszeres tájékoztatást a jogalkotási fejleményekről, és sürgeti Montenegrót, hogy folytassa a másodlagos és harmadlagos jogszabályok végrehajtását, különösen a zárlati károsítók jegyzékbe vételével és a behozatali követelményekkel, a többéves felderítési programokkal és a felderítésekről készült éves jelentésekkel kapcsolatban, hogy biztosítsa az uniós zárlati károsítók korai felismerését és felszámolását, valamint egy működő növényútlevél-rendszer meglétét annak garantálása érdekében, hogy a növényeket az alkalmazandó követelményeknek megfelelően szállítsák Montenegróban.

Az EU arra számít, hogy Montenegró 2026 negyedik negyedévéig befejezi a hatósági ellenőrzések és felügyelet során gyűjtött adatok rögzítésére, elemzésére és megosztására szolgáló új növényegészségügyi információs rendszer fejlesztését. Az EU hangsúlyozza, hogy a növényegészségügyi információs rendszernek teljes mértékben működőképesnek kell lennie, és azt ténylegesen használni kell a hatósági ellenőrzések és felügyelet támogatására.

PUBLIC

E tekintetben az EU nyugtázza Montenegró azon tervét, hogy 2026. október 31-ig benyújtja a 2027–2037-es időszakra vonatkozó többéves felderítési programot, és módosítja a vonatkozó szabálykönyveket annak érdekében, hogy megszüntesse azokat az átfedéseket, amelyek a növények egészségének védelméről szóló törvénnyel fennállnak a bizonyos károsítókra és a növényútlevelekre vonatkozó készenléti tervekkel kapcsolatban. Az EU hangsúlyozza továbbá a 2027–2037-es időszakra vonatkozó többéves felderítési program időben történő benyújtásának, elfogadásának és tényleges végrehajtásának a fontosságát.

A vetőmagok és egyéb növényi szaporítóanyagok – többek között az erdészeti szaporítóanyagok – minőségét illetően az EU nyugtázza a Montenegró által az e területre vonatkozó másodlagos és harmadlagos jogszabályokkal való összehangolás és azok végrehajtása terén tett előrelépést és meghozott intézkedéseket. Különösen fontos, hogy Montenegró rendelkezzen egy működő rendszerrel a vetőmagok és egyéb növényi szaporítóanyagok minősítésére és ellenőrzésére. Az EU hangsúlyozza, hogy Montenegrónak készen kell állnia arra is, hogy alkalmazza az új fajták vizsgálatára vonatkozó protokollokat, igazodjon a fajtabejegyzési eljárásokra vonatkozó uniós szabályokhoz, és a CPVO (Közösségi Növényfajta-hivatal) által megbízott vizsgálati központokkal rendelkezzen, vagy hozzáférjen más tagállamok vizsgálati központjaihoz a fajtavizsgálat elvégzése céljából.

Ezen túlmenően az erdészeti szaporítóanyagok ágazatában az EU elvárja Montenegrótól, hogy rendelkezzen egy működő rendszerrel az alapanyagok jóváhagyására és a vonatkozó uniós szabályokkal összhangban forgalomba hozandó származtatott erdészeti szaporítóanyagok minősítésére. Montenegrónak valamennyi említett ágazatban biztosítania kell a vállalkozók hatósági felügyeletének hatékony rendszerét. Az EU tudomásul veszi a Montenegró által az új növényfajták oltalmára létesült nemzetközi unióban (UPOV) való tagságáról nyújtott tájékoztatást.

A növényvédő szereket illetően az EU üdvözli, hogy 2026 áprilisában a 396/2005/EK rendelettel összhangban elfogadták a növényvédő szerekről szóló új törvényt, és nyugtázza, hogy Montenegróban nem állítanak elő növényvédő szereket. Az EU sürgeti Montenegrót, hogy javítsa – az 1107/2009/EK rendelettel összhangban – a növényvédő szerek engedélyezésére és/vagy a más uniós tagállamok által kiadott ilyen engedélyek kölcsönös elismerésére szolgáló rendszerét, valamint javítsa az élelmiszerekben és takarmányokban található növényvédőszer-maradékok nyomon követésére szolgáló rendszerét. Az EU sürgeti továbbá Montenegrót, hogy ezen uniós rendszerek végrehajtása céljából a csatlakozás időpontjára hozzon létre intézményi kapacitásokat egy olyan struktúra formájában, amely Montenegró számára a legmegfelelőbb.

PUBLIC

A laboratóriumokat illetően az EU nyugtázza Montenegró azon szándékát, hogy 2026 decemberéig nemzeti referencialaboratóriumokat jelöl ki a Montenegró területén található nemzeti referencialaboratóriumok, 2027 júniusáig pedig az uniós tagállamokban található nemzeti referencialaboratóriumok tekintetében. Az EU sürgeti Montenegrót, hogy működjön együtt akkreditált laboratóriumokkal a növényvédő szerek összetételének értékelése céljából, és az (EU) 2017/625 rendelettel összhangban hajtsa végre a növényvédőszer-maradékokkal és növényvédőszer-összetétellel kapcsolatban a montenegrói CETI laboratóriumi kapacitásairól készült hiányelemzésben foglalt ajánlásokat.

Az EU arra ösztönzi Montenegrót, hogy a 2009/128/EK irányelvvel összhangban a 2021–2026-os időszakra kiterjedő jelenlegi nemzeti cselekvési terven túl is biztosítsa a növényvédő szerek fenntartható használatára vonatkozó szakpolitikai keretének folytonosságát és továbbfejlesztését.

A géntechnológiával módosított szervezeteket illetően az EU nyugtázza Montenegró erőfeszítéseit, és sürgeti az országot annak biztosítására, hogy közigazgatási struktúrái lehetővé tegyék a rendszer tényleges gyakorlati megvalósítását. Az EU hangsúlyozza annak szükségességét, hogy Montenegró a csatlakozás időpontjáig biztosítsa a géntechnológiával módosított szervezetekre vonatkozó uniós vívmányokkal való teljes körű jogszabályi összehangolást, beleértve a végrehajtást és az érvényesítést is, különös tekintettel a hatékony végrehajtás biztosításához szükséges közigazgatási, intézményi, technikai és laboratóriumi kapacitásokra. Az EU nyugtázza Montenegró azon tervét, hogy GMO-vizsgálatra vonatkozó megállapodásokat köt az uniós tagállamok nemzeti laboratóriumaival.

Ami az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó területekre vonatkozó nemzetközi növényegészségügyi megállapodásokat illeti, Montenegró megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a csatlakozás előtt biztosítsa az uniós álláspontho z való igazodást.

PUBLIC

Az EU tudomásul veszi, hogy Montenegró 2030. augusztus 31-ig tartó átmeneti időszakot kér a hús-, a tej-, a tojás- és a halágazat azon létesítményei tekintetében, amelyek Montenegró uniós csatlakozásának napján nem fognak megfelelni a 852/2004/EK és a 853/2004/EK rendelet szerinti strukturális követelményeknek. Az EU elfogadhatónak tartja az átmeneti időszak iránti kérelmet, de hangsúlyozza, hogy az átmeneti időszak alatt az ezen létesítményekből származó termékeket nem fogják más tagállamok piacán forgalmazni, hanem azokat – a 178/2002/EK rendelet 12. cikkével összhangban – csak a montenegrói piacon és harmadik országok piacain forgalmazzák. Az EU hangsúlyozza továbbá, hogy ilyen intézkedés csak a 12. cikk hatálya alá tartozó strukturális követelmények és létesítmények tekintetében alkalmazható, és e létesítmények számára nem engedélyezhető, hogy termékeikkel más uniós tagállamokkal kereskedjenek. Az átmeneti időszak legfeljebb 2030. augusztus 31-ig tarthat, és azt csak olyan egyértelműen meghatározott, korlátozott számú létesítményre lehet alkalmazni, amelyeknek további időre van szükségük a korszerűsítési folyamatuk befejezéséhez. Az átmeneti időszak végén a követelményeknek meg nem felelő létesítményeknek be kell szüntetniük tevékenységüket. A tényleges elkülönítés és nyomonkövethetőség biztosítása érdekében az e létesítményekből származó termékeket egyedi azonosító jelöléssel kell ellátni, amelyet a csatlakozás előtt kellő időben meg kell határozni és be kell vezetni.

PUBLIC

Az EU tudomásul veszi, hogy Montenegró 2030. december 31-ig tartó átmeneti időszakot kér a 853/2004/EK rendeletben megállapított higiéniai követelményeket nem teljesítő nyers tej szállítására vonatkozóan. Az EU elfogadhatónak tartja az átmeneti időszak iránti kérelmet, de hangsúlyozza, hogy az átmeneti időszak alatt az ilyen nyers tejből származó termékeket nem fogják más tagállamok piacán forgalmazni, hanem azokat – a 178/2002/EK rendelet 12. cikkével összhangban – csak a montenegrói piacon és harmadik országok piacain forgalmazzák. Az EU hangsúlyozza, hogy a belső piac működésének biztosítása és a magas szintű védelem garantálása érdekében alapvető fontosságú, hogy a létesítmények megfeleljenek az uniós vívmányoknak. Ezen időszak alatt a követelményeknek nem megfelelő ilyen gazdaságokból származó tejet elkülönítve kell begyűjteni, és kizárólag olyan tejtermékek előállítására szabad felhasználni, amelyek forgalomba hozatala a 178/2002/EK rendelet 12. cikkével összhangban Montenegró területére vagy harmadik országok piacaira korlátozódik. A tényleges elkülönítés és nyomonkövethetőség biztosítása érdekében e termékeket egyedi azonosító jelöléssel kell ellátni, amelyet a csatlakozás előtt kellő időben meg kell határozni és be kell vezetni. Az EU emlékeztet arra, hogy Montenegrónak a csatlakozás előtt kellő időben közölnie kell a két átmeneti időszak által érintett létesítmények számát. Az EU hangsúlyozza továbbá, hogy Montenegrónak legkésőbb a csatlakozás előtt egy évvel közölnie kell az érintett termékekre vonatkozó nyomonkövethetőségi intézkedéseket és azonosító jelöléseket.

PUBLIC

Az EU felkéri Montenegrót, hogy továbbra is mutasson fel eredményeket a vonatkozó uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolás és azok végrehajtása terén. E célkitűzés teljesülése konkrétan csak akkor biztosítható, miután az állományok vagy gazdaságok hivatalosan szarvasmarha-tuberkolózistól és brucellózistól mentes minősítést kaptak. E minősítés megszerzése ezért a nyers tej forgalomba hozatalának alapvető és legfőbb előfeltétele, azokban az esetekben is, amikor a követelményeknek nem megfelelő termékek forgalomba hozatala a belföldi piacra korlátozódik. Eltérések, hagyományos gyakorlatok, vizsgálati rendszerek vagy átmeneti intézkedések nem helyettesíthetik ezt a követelményt. Ezzel összefüggésben az (EU) 2016/429 rendeletnek a brucellózisra és a tuberkolózisra vonatkozó felügyeletre, mentesítési programokra és betegségtől mentes minősítésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet tényleges végrehajtása alapvető fontosságú lesz az uniós vívmányoknak való megfelelés felé történő előrehaladás biztosításához.

* * *

A fentiekre tekintettel az EU megállapítja, hogy ebben a szakaszban **e fejezet nem igényel további tárgyalásokat**.

A tárgyalások során továbbra is folytatódik a jogszabályoknak az uniós vívmányokkal való összehangolásában és azok végrehajtásában elért előrehaladás nyomon követése. Az EU hangsúlyozza, hogy külön figyelmet szentel majd a fent említett minden konkrét kérdés nyomon követésének azzal a céllal, hogy meggyőződjön egyrészt Montenegró közigazgatási kapacitásáról, másrészt arról, hogy az ország rendelkezik az e fejezet alá tartozó uniós vívmányok végrehajtásához szükséges kapacitással, harmadrészt pedig a jogszabályi összehangolás befejezéséről. Különös figyelmet kell fordítani az e fejezet és az egyéb tárgyalási fejezetek közötti kapcsolatokra. Montenegró jogszabályainak az uniós vívmányokkal való összhangja és az ország végrehajtási kapacitása csak a tárgyalások későbbi szakaszában értékelhető véglegesen. Az EU felkéri Montenegrót, hogy – az e fejezetről szóló tárgyalásokra az EU részéről esetlegesen kért, Montenegró által a konferenciára biztosítandó tájékoztatás mellett – rendszeresen adjon részletes írásbeli tájékoztatást a Stabilizációs és Társulási Tanácsnak az uniós vívmányok végrehajtása és a közigazgatási kapacitásának megerősítése terén elért eredményekről.

A fentiekre figyelemmel az EU szükség esetén megfelelő időpontban visszatér ehhez a fejezethez.

Az EU nyugtázza egyrészt, hogy Montenegró az AD 4/16 REV1 CONF-ME 3 tárgyalási álláspontjában és az ahhoz kapcsolódó AD 59/26 CONF-ME 23 dokumentumban elfogadja a 12. fejezet szerinti, 2026. június 30-án hatályban lévő uniós vívmányokat, másrészt azt, hogy Montenegró kijelenti: az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjára készen fog állni azok végrehajtására, azon területek kivételével, amelyek tekintetében átmeneti időszakokat kért:

Emellett az EU emlékeztet arra, hogy 2026. június 30. és a csatlakozás időpontja között az uniós vívmányok bővülhetnek.

PUBLIC

II. MELLÉKLET

a 12. fejezetre vonatkozó közös álláspont módosított tervezetéhez

(Élelmiszer-biztonság, állat- és növényegészségügyi politika)

Jogi melléklet

Okmány a Montenegrói Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés kiigazításáról

[XXX]. RÉSZ

IDEIGLENES RENDELKEZÉSEK

[XX]. CÍM – EGYÉB RENDELKEZÉSEK

[XX]. cikk

Amennyiben a Montenegróban fennálló szabályozási rendből az uniós állat- és növényegészségügyi, valamint élelmiszer-biztonsági szabályok alkalmazásából eredő szabályozási rendbe való átmenet elősegítése érdekében átmeneti intézkedésekre van szükség, ezeket az intézkedéseket a Bizottság fogadja el az alkalmazandó jogszabályokban meghatározott eljárással összhangban. Ilyen intézkedéseket a csatlakozás időpontját követő három éven belül lehet elfogadni, és azokat csak ez alatt az időszak alatt lehet alkalmazni.

PUBLIC

[XX]. MELLÉKLET

A csatlakozási okmány [XX]. cikkében említett lista: átmeneti intézkedések

[X]. ÉLELMISZER-BIZTONSÁGI, VALAMINT ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI POLITIKA

I. LÉTESÍTMÉNYEK (HÚS, TEJ, HAL ÉS TOJÁS)

32004 R 0852: Az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.).

32004 R 0853: Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

1. 2030. augusztus 31-ig, a 3–6. pontban meghatározott feltételek mellett, az alább említettekben megállapított strukturális követelmények nem alkalmazandók a montenegrói hús-, tej-, hal- és tojáságazatban a 2. pontnak megfelelően a listára felvett létesítményekre:

   a) 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet:

      – a II. melléklet II. fejezete;

   b) 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet:

      – a III. melléklet I. szakaszának II. és III. fejezete,

      – a III. melléklet II. szakaszának II. és III. fejezete,

– a III. melléklet V. szakaszának I. fejezete;

– a III. melléklet VIII. szakaszának III. fejezete;

– a III. melléklet IX. szakaszának I. és II. fejezete,

– a III. melléklet X. szakaszának I. és II. fejezete.

2. A Bizottság a csatlakozás előtt kellő időben elkészíti az 1. pont hatálya alá tartozó létesítmények listáját. A listának nyilvánosnak kell lennie, és tartalmaznia kell minden egyes létesítmény nevét és címét.

3. Az e létesítményekből származó termékek a vonatkozó uniós jogszabályoknak megfelelően a forgalmazás időpontjától függetlenül kizárólag a montenegrói piacon vagy harmadik országok piacán hozhatók forgalomba, vagy a szintén az 1. pont hatálya alá tartozó montenegrói létesítményekben használhatók fel további feldolgozásra.

4. Az ezen létesítményekből származó termékeket olyan egészségügyi vagy azonosító jelöléssel kell ellátni, amely eltér a 853/2004/EK rendelet 5. cikkében meghatározott ilyen jelöléstől. Az eltérő egészségügyi vagy azonosító jelölés egyértelmű leírását legkésőbb egy évvel a csatlakozás időpontja előtt el kell juttatni a Bizottsághoz.

5. Montenegró illetékes hatóságainak biztosítaniuk kell, hogy a 4. pontban említett egészségügyi vagy azonosító jelöléseket kizárólag azon termékek esetében használják, amelyekhez azokat szánták, és hogy azok védve legyenek a csalárd vagy jogosulatlan használattal szemben.

6. A 3. és a 4. pontot az integrált húsipari, tejipari, halipari és tojásipari létesítményekből származó termékekre is alkalmazni kell, amennyiben a létesítmény egy része az 1. pont rendelkezéseinek hatálya alá tartozik.

PUBLIC

7. Montenegrónak folyamatosan figyelemmel kell kísérnie a létesítmények korszerűsítésére vonatkozó nemzeti program végrehajtását, és e tekintetben féléves eredménytervet kell benyújtania a Bizottság részére. Montenegrónak egyedi korszerűsítési tervet kell kidolgoznia e létesítmények mindegyikére vonatkozóan, amelyekben meg kell határozni a strukturális követelmények teljesítésének határidejét, és a terveket kérésre a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania.

8. Montenegrónak biztosítania kell, hogy azok a létesítmények, amelyek a csatlakozás időpontjában nem felelnek meg teljes mértékben az Unió élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos vívmányainak és nem tartoznak ezen átmeneti intézkedés rendelkezéseinek a hatálya alá, beszüntessék tevékenységüket.

9. A Bizottság a 852/2004/EK rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében, illetve a 853/2004/EK rendelet 12. cikkének (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően részletes végrehajtási szabályokat fogadhat el a fenti átmeneti rendszer zökkenőmentes működésének biztosítása érdekében.

II. A KÖVETELMÉNYEKNEK NEM MEGFELELŐ TEJ FELDOLGOZÁSA

32004 R 0853: Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

1. A montenegrói tejfeldolgozó létesítmények 2030. december 31-ig fogadhatnak olyan nyerstej-szállítmányokat, amelyek nem felelnek meg a 853/2004/EK rendelet III. melléklete IX. szakasza I. fejezete III. része 3. pontjának a) alpontjában foglalt követelményeknek.

2. A montenegrói tejfeldolgozó létesítmények 2030. december 31-ig továbbra is feldolgozhatnak a követelményeknek megfelelő és nem megfelelő tejet egyaránt ugyanazon a gyártósoron, feltéve, hogy a megfelelő és a nem megfelelő tejet a begyűjtés helyétől a késztermék-szakaszig elkülönítve tartják, a gazdaságban, valamint a szállítás, az átvétel, a tárolás és a feldolgozás során is, és hogy az ilyen feldolgozást a megfelelő tej feldolgozását követően külön gyártási menetekben végzik, elkülönítik, és olyan eljárásoknak vetik alá, amelyek biztosítják, hogy ne forduljon elő keresztszennyeződés.

PUBLIC

3. A tejfeldolgozó létesítményeknek – az 1. pont sérelme nélkül – meg kell felelniük a létesítményekre vonatkozó uniós követelményeknek, beleértve a 852/2004/EK rendelet 5. cikkében említett, a veszélyelemzésre és a kritikus szabályozási pontokra (HACCP) vonatkozó elvek érvényesítését, és bizonyítaniuk kell, hogy képesek megfelelni az alábbi feltételeknek, többek között a követelményeknek nem megfelelő tej feldolgozásához használt gyártósor és külön gyártási menetek azonosításával.

E létesítmények üzemeltetőinek:

a) biztosítaniuk kell a követelményeknek megfelelő és nem megfelelő tej tényleges elkülönítését a begyűjtéstől a késztermék-szakaszig, a gazdaság, valamint a szállítás, az átvétel, a tárolás és a feldolgozás, továbbá a késztermékek forgalmazása során is, beleértve az elkülönített tejbegyűjtési útvonalakat, a követelményeknek megfelelő és nem megfelelő tej elkülönített tárolását és kezelését, a követelményeknek nem megfelelő tejből származó termékek egyedi csomagolását és címkézését, valamint az ilyen termékek elkülönített tárolását;

b) eljárásokat kell létrehozniuk a nyersanyagok és termékek nyomonkövethetőségének biztosítására, beleértve a termékmozgások dokumentációs rögzítését, valamint a követelményeknek megfelelő és nem megfelelő nyers tej elszámolását és összeegyeztetését az előállított termékek kategóriáival és mennyiségeivel;

c) biztosítaniuk kell, hogy a követelményeknek nem megfelelő összes nyers tejet 15 másodpercen keresztül legalább 71,7 °C-os hőkezelésnek vagy más, ezzel egyenértékű biztonsági szintet nyújtó kezelésnek vessék alá;

d) biztosítaniuk kell, hogy a 6. pontban említett egészségügyi vagy azonosító jelöléseket kizárólag azon termékek esetében használják, amelyekhez azokat szánták, és hogy azok védve legyenek a csalárd vagy jogosulatlan használattal szemben.

PUBLIC

4. Montenegró illetékes hatóságainak:

   a) biztosítaniuk kell, hogy minden egyes érintett létesítmény üzemeltetője vagy vezetője megtegyen minden szükséges intézkedést a tej elkülönítésére vonatkozó, üzemen belüli eljárások megfelelő betartása érdekében;

   b) próbákat és előre nem bejelentett ellenőrzéseket kell végezniük a tej elkülönítésére vonatkozó szabályok betartásával kapcsolatban; és

   c) jóváhagyott laboratóriumokban vizsgálatokat kell végezniük minden nyers- és készterméken annak ellenőrzése érdekében, hogy azok megfelelnek-e a 853/2004/EK rendelet III. melléklete IX. szakaszának II. fejezetében foglalt követelményeknek, beleértve a tejalapú termékekre vonatkozó mikrobiológiai kritériumokat is.

5. A követelményeknek nem megfelelő tejből származó tejtermékek kizárólag:

   a) a montenegrói nemzeti piacon hozhatók forgalomba, a forgalomba hozatal időpontjától függetlenül; vagy

   b) harmadik országok piacain hozhatók forgalomba, a vonatkozó uniós jogszabályoknak megfelelően.

6. A követelményeknek nem megfelelő tejből származó tejtermékeket olyan azonosító jelöléssel kell ellátni, amely eltér a 853/2004/EK rendelet 5. cikkében meghatározott jelölésektől. E jelölés egyértelmű leírását legkésőbb egy évvel a csatlakozás időpontja előtt el kell juttatni a Bizottsághoz.

7. A külön gyártósoron feldolgozott, a követelményeknek megfelelő nyers tejen alapuló termékek a követelményeknek megfelelő termékként hozhatók forgalomba, feltéve, hogy a gyártósorok szétválasztására vonatkozó valamennyi feltétel teljesül.

PUBLIC

8. Montenegrónak biztosítania kell, hogy a nyers tej fokozatosan megfeleljen az alkalmazandó uniós követelményeknek, és folyamatosan nyomon kell követnie a nyers tej minőségének javítására irányuló nemzeti program végrehajtását, valamint éves jelentést kell benyújtania a Bizottság részére a tejgazdaságok 853/2004/EK rendeletnek való megfelelése terén tett előrelépésről.

Az első éves jelentést legkésőbb 2028. december 31-ig kell benyújtani a Bizottság részére, a második éves jelentést pedig legkésőbb 2029. december 31-ig. E jelentésekhez a következő formanyomtatványt kell használni.

Régió	Tejgazdaságok száma összesen 2028.12.31.	A követelményeknek nem megfelelő tejet* tartó tejgazdaságok száma 2028.12.31.	A követelményeknek nem megfelelő* gazdaságok %-os aránya az összes gazdasághoz képest 2028.12.31	A követelményeknek nem megfelelő tej teljes mennyisége 2028.12.31.	A követelményeknek nem megfelelő tej teljes mennyiségének %-os aránya 2028.12.31.	Tejgazdaságok száma összesen 2029.12.31.	A követelményeknek nem megfelelő tejet* tartó tejgazdaságok száma 2029.12.31.	A követelményeknek nem megfelelő* gazdaságok %-os aránya az összes gazdasághoz képest 2029.12.31	A követelményeknek nem megfelelő tej teljes mennyisége 2029.12.31.	A követelményeknek nem megfelelő tej teljes mennyiségének %-os aránya 2029.12.31.

* A megfelelés az összcsíraszámra és a szomatikus sejtszámra vonatkozó, a 853/2004/EK rendelet III. melléklete IX. szakasza I. fejezete III. része 3. pontja a) alpontjának i. alpontjában meghatározott vonatkozó értékelési időszakok mozgó mértani átlaga alapján meghatározott alkalmazandó felső határértékeknek való megfelelésre vonatkozik. E rendelkezés értelmében a nyers tehéntej megfelelésének értékelése az összcsíraszám tekintetében egy két hónapos időszak mozgó mértani átlaga (legalább havi két mintával), a szomatikus sejtszám tekintetében pedig egy három hónapos időszak mozgó mértani átlaga (legalább havi egy mintával) alapján történik.

PUBLIC

9. Montenegrónak biztosítania kell, hogy az ilyen követelményeknek nem megfelelő nyers tej szállítása legkésőbb 2030. december 31-ig megszűnjön.

10. A fenti átmeneti rendszer zökkenőmentes működése érdekében a Bizottság részletes végrehajtási szabályokat fogadhat el a 178/2002/EK rendelet 58. cikkében említett eljárásnak megfelelően.

PUBLIC